

Katalpa nádherná

objekt č. 04 | Antonínská a Botanická ulice

Stojíte před stromem, který se nachází na rohu Antonínské a Botanické ulice v blízkosti Základní školy Antonínská. Ne nadarmo nese tento strom poněkud výstřední jméno – katalpa nádherná, latinsky *Catalpa speciosa*. Navštívíte-li toto místo počátkem léta, v červnu, můžete obdivovat její bohaté zvonce bílých květů se žlutými a purpurovými skvrnami. Katalpa dorůstá až 40 metrů a patří mezi trubačovité. Kromě výrazných květů se vyznačuje také světle zelenými široce vějčitými nebo srdčitými listy, které se na podzim zbarvují do žluta a pozor – po rozedmutí páchnou. Také plody patří k těm „extravagantnějším“ – jsou to až 40 centimetrů dlouhé štíhlé tobolky, které zůstávají na stromě do dalšího vegetačního období. Právě podle těchto tobolek se v některých jazycích říká katalpě „fazolový strom“ a díky nim ji snadno poznáte i v zimě.

Působí na vás katalpa exoticky? Váš dojem je správný. Katalpa nádherná pochází ze Severní Ameriky, což dosvědčuje i její údajně indiánské jméno. Z tohoto kontinentu pochází i její kolegyně – vzrůstem menší katalpa trubačovitá, která do Evropy přicestovala jako první z katalp už v první polovině 18. století. Další katalpy mají svou domovinu ve východní Asii a západní Indii. U nás si katalpa nádherná získala oblibu nejen pro svou svěží zelenou barvu, opulentní květy a zajímavou korunu, ale také díky tomu, že je otužilá a zdárně odolává exhalátům. Dřevo katalp je měkké a zároveň trvanlivé, takže řezbáři v její domovině ji využívají na výrobu nábytku, hudebních nástrojů, nosníků či oplocení.

A nyní již konkrétněji. Pěkně vzrostlý strom, který vidíte před sebou, byl za památný vyhlášen v roce 2007 a je věnován na památku pana učitele Josefa Příbyla, který se zasloužil o mapování památných stromů a parků v Brně. Jeho zásluhou se můžeme dočíst o brněnských památných stromech a parcích v publikacích: Průvodce brněnskými parky a Galerie brněnských stromů.

Této katalpě je přibližně 90 let, což je – uvažte – věk na lidské poměry úctyhodný, ale na poměry památných stromů ještě celkem nízký.

V Brně se můžete s dalšími katalpami setkat ještě například v parku na Moravském náměstí, na Kolišti nedaleko Janáčkova divadla, v Denisových sadech, na Obilním trhu, Žerotínově náměstí či v Lužánkách.

Josef, Příbyl: Galerie brněnských stromů. Odbor životního prostředí Magistrátu města Brna. Brno 1998, s. 50 – 52